

VEJLEDNING OM UDARBEJDELSE AF BIOTOPPLANER OG UDSÆTNING AF FASANER OG AGERHØNS

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord
2. Definitioner
3. Hvad er en biotopplan?
4. Betingelser for udsætning af fasaner og agerhøns
 - 4.1. Udsætning uden biotopplan
 - 4.2. Udsætning med biotopplan
 - 4.3. Generelle betingelser
5. Hvad skal en biotopplan indeholde
6. Beregning af en biotopplan (pointsystemet)
7. Anmeldelse af biotopplaner
8. Andre regler om udsætning
 - 8.1. Krav om udsætningskursus
9. Kontrol, overvågning og straf

Bilag

1. Skema for pointtildeling af biotopplantiltag
2. § 12 i bekendtgørelse nr. 270 af 11/03/2014 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber.

1. FORORD

1. april 2010 indførtes nye regler for udsætning af fasaner og agerhøns. Disse er senere blevet revideret i 2013/2014.

Reglerne fastsætter begrænsninger i mulighederne for at udsætte fasaner og agerhøns, således at der stilles krav om en vis sammenhæng mellem mængden af udsatte fugle og arealets størrelse, der hvor udsætningen sker. Der er fastsat nogle faste areal-/mængdekrav og samtidig givet mulighed for, på visse betingelser, at øge antallet af udsatte fugle.

En af disse betingelser er udarbejdelse og anmeldelse af en biotopplan.

En biotopplan har til formål at forbedre vildtets levevilkår på ejendommen og dermed sikre, at ejendommen kan bære den øgede udsætning. Samtidig skal biotopplanerne på landsplan sikre en større udbredelse af forskellige natur- og halvkulturtyper, og dermed generelt skabe bedre levesteder for vildtet, samt plante- og dyreliv knyttet til landbrugsarealer.

Reglerne fremgår af bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber § 12, og bekendtgørelsens bilag 2 og 3 (Bekendtgørelse nr. 270 af 11/03/2014). Reglerne er i denne vejledning gengivet i bilag 2.

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af, hvordan Naturstyrelsen administrerer reglerne om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns. Vejledningen indeholder således oplysninger om reglerens indhold og baggrund, samt fortolkningen heraf.

Vejledningen omhandler hovedsageligt reglerne om biotopplaner, herunder hvilke ejendomme og arealer, der kan udarbejdes biotopplaner for og konsekvenserne heraf.

2. DEFINITIONER

Biotopplan: Plan, hvis formål er at medvirke til at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper, for herved at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for det naturlige plante- og dyreliv i landbrugsarealerne.

Biotopplanejendom: Den ejendom/de ejendomme/det areal/de arealer, der indgår ved beregningen af det tilladte antal udsatte agerhøns og fasaner. Arealerne skal være sammenhængende.

Ejendom: Sammenhængende arealer med samme ejer.

Bruger: Forpagter, der i forpagtningen har jagtretten med.

Biotopplanareal: Det areal/de arealer bestående af non food lavskov, dyrkede og udyrkede landbrugsarealer samt udyrkede bræmmer, hvor biotopplantiltag kan udføres.

Udyrket areal: Udyrkede landbrugsarealer skal forstås efter de gældende regler i enkeltbetalingsordningen, det vil sige som arealer, hvor der ikke er nogen form for produktion. Udyrkede arealer skal under normale vejrforhold være dyrkbare.

En biotopplan anses for gennemført: Det tidligste tidspunkt, hvor de tiltag, biotopplanen angiver, er gennemført i naturen, dvs. tiltagene har eller kan have en reel betydning for vildtets levesteder.

3. HVAD ER EN BIOTOPPLAN?

En biotopplan har til formål at medvirke til at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper, for herved at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna.

Det/de arealer, som biotopplanen angiver biotopforbedringer for, kaldes for biotopplanarealet, og kan omfatte udyrkede landbrugsarealer, non food lavskov, samt udyrkede bræmmer.

For økologisk dyrkede arealer skal der udarbejdes biotopplaner på samme måde som for ikke-økologisk drevne arealer.

Man kan vælge mellem forskellige typer af tiltag, for at opfylde kravene til en biotopplan. Der er frit valg mellem de forskellige typer. Hovedsagen er, at man kommer op på minimum 100 point i alt.

Biotopplanarealerne skal placeres, så de medfører en forbedring af naturindholdet. Flere af tiltagene kan med fordel lægges opad hinanden, f.eks. barjordstriber, insektvolde og slåede græsstriber. Det

samme gælder visse tiltag, der med fordel kan laves i det samme areal. En sådan sammenhæng gavner naturen og vildtet, hvorfor der også er tiltag, der præmierer en sådan sammenhæng mellem tiltagene.

Biotopplanarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen således, at placeringen sker under nødvendig hensyntagen til mikroklima (sol- og læforhold etc.) og enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse f.eks., ved placering i forbindelse med levende hegn, skovbryn, markskel, vandløb, vådområder etc.

En biotopplan anses for gennemført, når det kan konstateres, at tiltaget er lavet. Det kan være, at der er sået eller plantet, eller at arealet på anden måde utvetydigt er udtaget af driften.

4. BETINGELSER FOR UDSÆTNING AF FASANER OG AGERHØNS

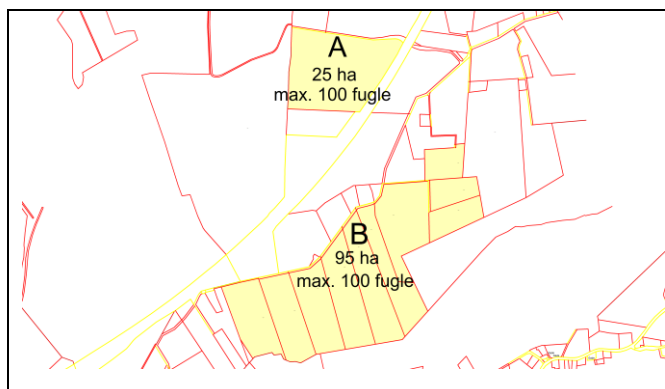
Oversigtstabel (de enkelte ejendomstyper og vilkårene er beskrevet nærmere nedenfor):

Ejendomstype	Med/uden biotopplan	Max antal fugle	Hjemmel
Alle under 100 ha.	Uden	100 stk.	§ 12, stk. 2, nr. 1
Alle over 100 ha.	Uden	1/ha.	§ 12, stk. 2, nr. 2
Landbrugsarealer over 22 ha.	Med	7/ha.	§ 12, stk. 2, nr. 3
Skov/naturarealer	Uden	7/ha.	§ 12, stk. 2, nr. 4
Skov/natur + max 22 ha. landbrug	Uden	7/ha. skov/natur og 1/ha. landbrug	§ 12, stk. 2, nr. 4

4.1. Udsætning uden biotopplan

Ejendomme (alle typer) under 100 ha.

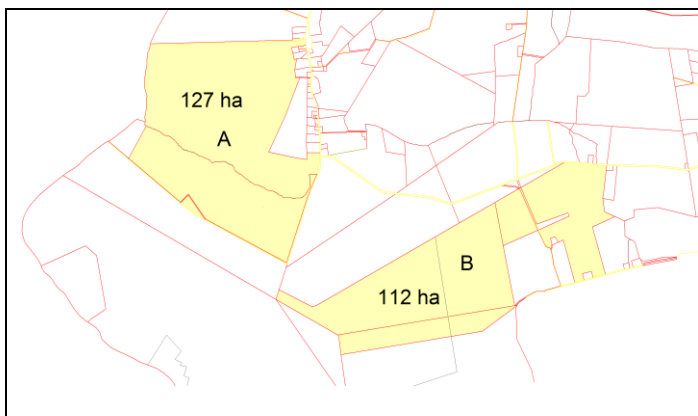
Der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns.

*Eksempel:
På ejendommene A og B er
landbrugsarealet
under 100 ha., hvorfor der kan
udsættes op til 100 fasaner/agerhøns pr.
ejendom.*

§ 12, stk. 2, nr. 1

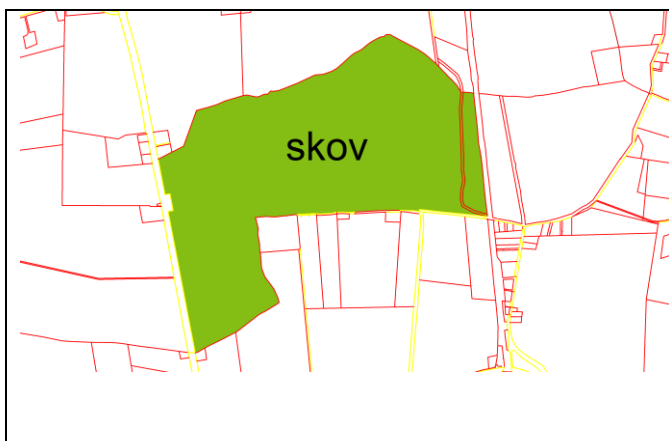
Ejendomme (alle typer) på 100 ha. eller derover
Der kan udsættes op til 1 fasan/agerhøne pr. ha.

Eksempel: På ejendom A kan der udsættes 127 fasaner/agerhøns og på ejendom B kan der udsættes 112 fasaner/agerhøns

§ 12, stk. 2, nr. 2

Ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer. Der kan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. Ikke-landbrugsmæssigt dyrkede arealer dækker over alle andre naturtyper, herunder skov, plantager, krat, mose, sø m.v. Arealer der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt permanent græs, kan medregnes som arealer bestående af skov, moser, krat el.lign.

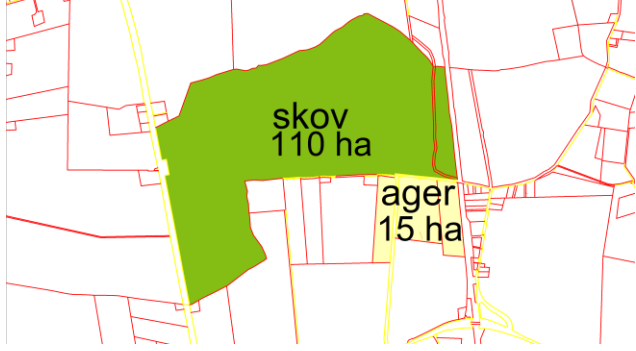
*Eksempel:
I en skov på 20 ha. kan der udsættes 140 fasaner/agerhøns (7 fugle/ha).*

Hvis arealet er mindre end 14 ha. kan der altid udsættes op til 100 fasaner/agerhøns (jævnfør § 12, stk. 2, nr. 1).

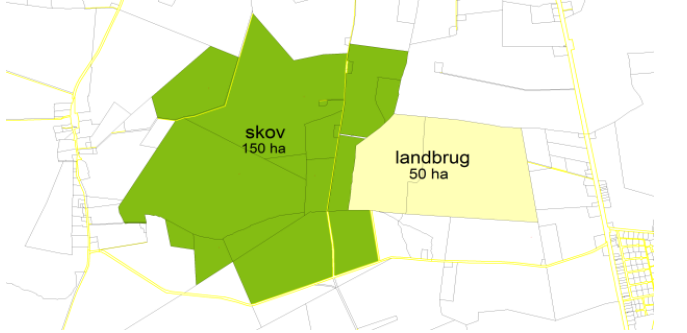
§ 12, stk. 2, nr. 4

Ejendomme der består af både landbrugsmæssigt dyrkede arealer og andre naturtyper.

Hvis de landbrugsmæssigt dyrkede arealer på ejendommen er mindre end 22 ha., kan der uden biotopplan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. på det ikke landbrugsmæssigt dyrkede areal, og 1 pr. ha. på det landbrugsmæssigt dyrkede areal.

	<p><i>Eksempel:</i> På en ejendom, der består af 110 ha. skov eller anden naturtype og et 15 ha. landbrugsareal (under 22 ha), kan der i alt udsættes 785 fasaner/agerhøns (770 for den del, der består af skov + 15 for landbrugsarealet).</p> <p>§ 12, stk. 2, nr. 4</p>
---	--

Overstiger de landbrugsmæssigt dyrkede arealer 22 ha. skal der udarbejdes en biotopplan for at udsætte op til 7 fugle/ha. Der kan altid udsættes op til 100 fugle på ejendomme under 100 ha. landbrugsareal og 1 fugl/ha. på ejendomme over 100 ha. landbrugsareal.

	<p><i>Eksempel:</i> På en ejendom, der består af 150 ha. skov eller anden naturtype og et 50 ha. landbrugsareal, kan der uden biotopplan udsættes 200 fugle (1 fasan/agerhøne pr. ha). og med biotopplan, 1400 fugle (7 fasaner/agerhøns pr. ha.)</p> <p>§ 12, stk. 2, nr. 2 § 12, stk. 2, nr. 3</p>
---	--

4.2. Udsætning med biotopplan

En biotopplan kan omfatte en eller flere ejendomme, eller dele heraf med samme ejer/bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal, indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha.

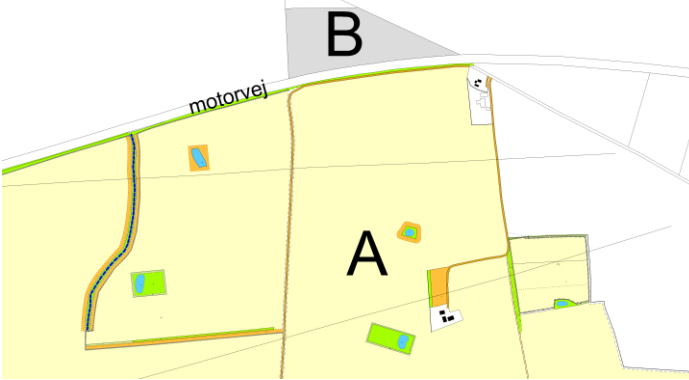
Hvis der er udarbejdet, gennemført og anmeldt biotopplaner i overensstemmelse med retningslinjerne i denne vejledning, kan der udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha.

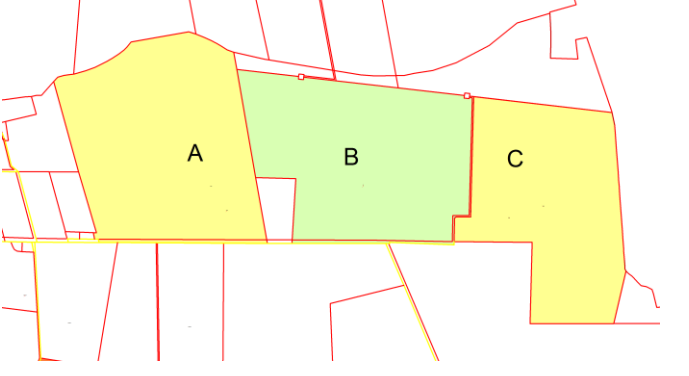
Sammenhængende areal, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 4.

Der er tale om sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer, eller af veje og jernbaner, der ikke lovligt kan krydses til fods.

Reglen følger princippet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 18.

Det sammenhængende areal kan bestå af flere naturtyper som skov, mose og landbrugsarealer.

	<p><i>Eksempel:</i> Arealerne A og B er adskilt af en motorvej, og er således ikke sammenhængende. Der kan ikke laves en samlet biotopplan for arealerne.</p> <p>Der er ikke noget til hinder for at lave separate biotopplaner for de to arealer.</p>
---	--

	<p><i>Eksempel:</i> Areal A og C har samme ejer. Areal B er ejet af en anden.</p> <p>Der kan laves separate biotopplaner for areal A og C. Der kan ikke laves en samlet biotopplan for de to arealer, da de ikke er sammenhængende.</p>
---	---

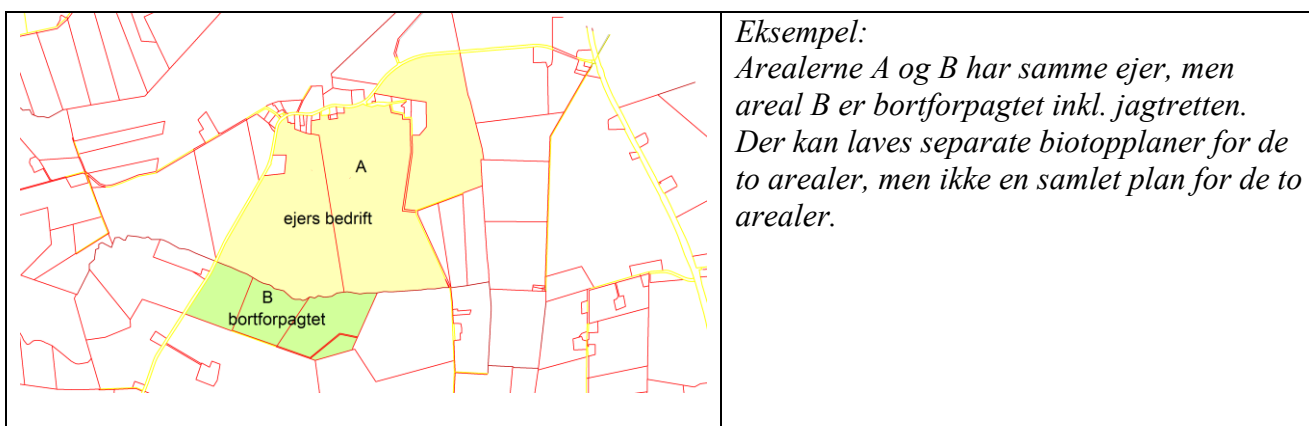
Ejer/bruger af en ejendom, jf. § 12, stk. 4.

En biotopplan-ejendom kan omfatte et sammenhængende areal af en eller flere ejendomme, eller dele heraf med samme ejer/bruger.

Ejeren af en ejendom er den eller de personer, som har tinglyst adkomst til ejendommen.

Brugeren af en ejendom er den eller de personer, som forpagter en ejendom helt eller delvist med jagtretten. En jagtlejer er således ikke bruger af en ejendom, medmindre jorden samtidig er forpagtet.

Det er ejeren eller forpagteren, der har retten til at udsætte og pligten til at udarbejde biotopplaner og biotopplantiltag. Udsætningsretten kan overdrages til evt. jagtlejer(e), men ikke ansvaret for at anmelde og gennemføre biotopplaner og biotopplantiltag.

Dele af en ejendom, jf. § 12, stk. 4.

Der kan laves biotopplaner for dele af en ejendom, hvis ejer/bruger finder det hensigtsmæssigt at dele en ejendom op i én eller flere biotopplan-ejendomme.

Her gælder dog visse begrænsninger, idet der på ejendomme med både ikke-landbrugsmæssige arealer og landbrugsmæssige arealer ikke kan ske en opdeling, der medfører, at det landbrugsmæssige areal bliver mindre end 22 ha. Det vil sige, at man ikke kan opdele en ejendom med henblik på at komme under den grænse på 22 ha., der gælder for krav til udarbejdelse af biotopplan på blandede ejendomme.

På de dele af en ejendom, hvor der er gennemført og anmeldt biotopplaner, kan der udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. På andre dele af ejendommen, kan der udsættes 1 fasan/agerhøne pr. ha. Reglen om, at der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns på ejendomme under 100 ha., gælder ikke for opdelte ejendomme.

4.3. Generelle betingelser

Ansvar for udarbejdelsen af biotopplaner og for udsætning

Ansvar for anmeldelse af biotopplan, jf. § 12, stk. 4

Ejeren af biotopplan-ejendommen er ansvarlig for, at biotopplanen udarbejdes, gennemføres og anmeldes. Det er således ejeren af ejendommen, der vil kunne straffes efter reglerne i bekendtgørelsen, hvis planerne ikke er gennemført.

Hvis ejeren har forpagtet biotopplan-ejendommen ud sammen med jagtretten, kan det aftales, at det er forpagterens ansvar og dermed forpagteren, der skal anmelde planerne.

Anmeldelsen sker digitalt til Naturstyrelsen via Virk.dk senest 1. maj.

Ansvar for udsætning, jf. § 12, stk. 5

Hvis jagtretten er lejet ud, kan det aftales, at det er jagtlejer, der har ansvaret for udsætningen. Det er således den, der står for udsætningen, der skal have gennemført det obligatoriske kursus i udsætning og som kan straffes, hvis der sættes flere fugle ud end tilladt.

Ansvar for indberetning, jf. § 12, stk. 2, nr. 4

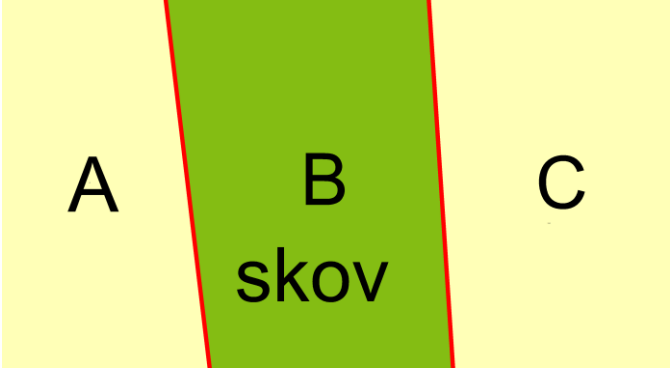
Det er den udsætningsansvarlige, der skal indberette det aktuelt udsatte antal fugle til Naturstyrelsen. Ejeren/forpagteren af ejendommen skal i forbindelse med anmeldelsen af biotopplanen angive, hvem der er ansvarlig for udsætningen, hvis det er en anden end ejeren/forpagteren selv.

Hvor på ejendommen kan der ske udsætning?

Som udgangspunkt skal udsætningen af agerhøns og fasaner ske på den enkelte biotopplan-ejendom.

Hvis der er udarbejdet en samlet biotopplan for flere ejendomme med samme ejer eller bruger, vil der kunne ske udsætning på biotopplanejendommen som helhed. Dette betyder, at hele udsætningen vil kunne foretages på en del af biotopplanejendommen f.eks. på en af flere ejendomme.

Det samme gælder, hvis der på flere ejendomme med forskellige ejere/brugere er gennemført og anmeldt biotopplaner. Det vil sige, at man kan aftale, at den samlede udsætning skal ske på f.eks. én af ejendommene. Dette kræver dog, at ejendommens arealer er sammenhængende og en skriftlig aftale mellem ejerne/brugere eller de udsætningsansvarlige om, hvor udsætningen skal ske. Det skal endvidere være angivet i biotopplanerne, hvem der har ansvaret for udsætningen. Den skriftlige aftale skal indsendes sammen med biotopplanerne.

	<p><i>Eksempel:</i> Ejendommene A, B og C har forskellige ejere. Der er udarbejdet biotopplaner på både ejendom A og C, mens ejendom B kun består af naturareal og dermed ikke skal udarbejde biotopplan. Der er indgået en skriftlig aftale mellem de udsætningsansvarlige. Der kan udsættes 7 fasaner/agerhøns pr. ha. og fuglene kan fordeles frit på de tre ejendomme.</p> <p><i>I tilfælde af, at ejendom B også var landbrugsejendom, skal denne også have udarbejdet biotopplan for, at fordele fuglene frit efter ovenstående eksempel.</i></p>
---	---

Tidspunkt for udsættelse, jf. § 12, stk. 2.

Der er fortsat krav til, hvornår der kan ske udsætning. Udsætning kan ske i de følgende perioder:

Agerhøne: 1. april til 15. august

Fasan: 1. april til 31. august

Indberetning, jf. § 12, stk. 2, nr. 4.

Udsætning af flere end 1 fasan eller agerhøne pr. ha, på ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer eller ejendomme, hvor de landbrugsmæssigt dyrkede arealer er under 22 ha., skal indberettes digitalt til Naturstyrelsen.

Indberetning til Naturstyrelsen foretages elektronisk via Virk.dk, og sendes senest 3 uger efter udsætningen.

5. HVAD SKAL EN BIOTOPPLAN INDEHOLDE?

Biotopplanen skal som minimum indeholde følgende elementer:

- Udpegning af biotopplanejendommens samlede arealer på opdaterede markkort med en max. størrelse 1:10.000
- Kort beskrivelse af biotopplejetiltag, hvilke biotopplantiltag, der gennemføres på biotopplan-ejendommens areal. De enkelte biotopforbedringer nummereres på kortet med angivelse af længde/areal.

	<p><i>Eksempel:</i> <i>De enkelte biotopforbedringer nummereres på kortbilaget og beskrives kort:</i> <i>15. Mod syd/øst etableres en 350 m barjordsstribe mod agerjorden.</i> <i>16. Remise på 0,25 ha er plejet og vedligeholdt.</i> <i>17. Offentligt vandløb på 475 m længde med 10 m randzone.</i> <i>Pleje og tiltag: Der er udlagt randzone som 475 m vegetationsstribe med en 475 m tætslået vegetationsstribe.</i></p>
--	---

- Oplysning om, hvorvidt den udvidede adgang til at opsætte rævefælder forventes anvendt på biotopplanejendommen.
- Ejerens og/eller en evt. brugers/konsulents erklæring om at biotopplanen som minimum opfylder de retningslinjer, der fremgår ovenfor.
- Angivelse af navn og adresse på den person/de personer, der har ansvaret for udsætningen.

Når en biotopplan er anmeldt og gennemført, skal biotopplan-arealerne, og de anmeldte tiltag på biotopplan-arealerne, opretholdes i minimum 1 år under hensynstagen til omlæggelse af eksisterende tiltag umiddelbart inden efterfølgende biotopplananmeldelse. Undtaget herfor er lærkepletter, sprøjte- og gødningsfire randzoner og kyllingestriber, som skal opretholdes til og med høst samt efterafgrøder som skal opretholdes til den 20. februar. Tiltagene skal opretholdes så længe, der udsættes flere end én fasan eller agerhøne/ha.

6. BEREGNING AF EN BIOTOPPLAN (POINTS SYSTEMET)

I **bilag 1** findes skema for pointtildeling med bemærkninger til de enkelte tiltag.

Der skal opnås min. 100 point samlet pr. biotopplan-ejendom for at opfylde kravene til en biotopplan.

Der er i pointsystemet taget højde for, at en enhed på f.eks. 100 m insektvold, betyder mere på en lille ejendom end på en stor. For alle tiltagene sker der derfor en forholdsmæssig afkorting i pointtildelingen. Se nedenfor under beregning af Sum.

Point-summen beregnes som følger:

Summen af point for tiltagene x 100 ha. / biotopplanejendommens dyrkede areal i ha.

Ved ”Sum” tages højde for, hvor stor ejendommens landbrugsmæssigt dyrkede arealer er.

Systemet forudsætter endvidere, at der anvendes flere forskellige typer af tiltag. Der skal anvendes min. 3 tiltag for at pointkravet til en biotopplan opfyldes. De enkelte tiltag kan maksimalt bidrage med 50 point (tiltag 1), 25 point (tiltag 2-10, 12 og 14-18) og 10 point (tiltag 11 og 13).

7. ANMELDELSE AF BIOTOPPLANER

Biotopplanen skal anmeldes digitalt via Virk.dk til Naturstyrelsen hvert år inden den 1. maj, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 4.

8. ANDRE REGLER OM UDSÆTNING

8.1. Krav om udsætningskursus (bekendtgørelsens § 12, stk. 5)

Udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt (fasaner, agerhøns og gråænder) forudsætter, at den person, der er ansvarlig for udsætningen, har gennemført et kursus om udsætning og fældefangst.

Naturstyrelsen kan godkende kurser om udsætning og fældefangst. Der er udarbejdet retningslinjer for indholdet af sådanne kurser.

9. KONTROL, OVERVÅGNING OG STRAF

Naturstyrelsen udtager årligt 5-10 % af biotopplanerne til kontrol, for at sikre, at biotopplanerne er gennemført i overensstemmelse med vejledningen for udarbejdelse af biotopplaner. Overtrædelse af reglerne i bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 1. Straffen kan, jf. § 17, stk. 2, stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt betydelig skade på de interesser, som jagtloven tilsigter at beskytte, jf. lovens § 1, stk. 1, eller fremkaldt fare derfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

BILAG 1

1. Skema for pointtildeling af biotopplantiltag

Tiltag		Enhed	Point	Maks antal point i biotop-plan	Bemærkninger
1	Vegetationsstriber i midtmark	100 meter	5	50	<p>Vegetationsstriber skaber levesteder for markvildtet. Tiltaget skaber en biotop som gennem året bidrager med ly/læ, redeskjul, føde og korridorer til andre naturområder.</p> <p>Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, som ikke betegnes som permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.</p> <p>Vegetationsstriberne skal være min 3 meter bred, og skal placeres inde i dyrkningsfladen, således at der som gennemsnit er min. 40 meter til kanten af det dyrkede areal og mellem flere sådanne arealer i samme mark.</p> <p>Reglen er ikke til hinder for at etablere korridorer eller sammenhæng mellem forskellige naturelementer. Vegetationsstriberne skal omlægges minimum hvert 3. år. Må ikke gødskes eller sprøjtes.</p>
2	Vegetationsstriber	100 meter	2	25	<p>Har samme formål som vegetationsstriber i midtmark, men dette tiltag udvider samtidigt eksisterende biotoper og dermed højner kvaliteten af disse til gavn for</p>

					<p>markvildtet.</p> <p>Anlægges langs søer, kystlinjer, hegn, skove, diger, fortidsminder og lign.</p> <p>Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, som ikke betegnes som permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.</p> <p>Vegetationsstriberne skal være minimum 3 meter bred.</p> <p>Hvis der er flere striber på et areal, skal mellemrummene mellem striberne være min. 10 meter. Striberne skal omlægges minimum hvert 3. år. Må ikke gødskes eller sprøjtes.</p> <p>Randzoner kan benyttes som vegetationsstriber under forudsætning af at der i randzonen foretages slåning jævnfør tiltag 6. Slåning i forbindelse hermed er også pointgivende. Der stilles for de obligatoriske randzoner ikke krav om omlægning hvert 3 år.</p>
3	Sprøjte- og gødningsfri randzoner	100 meter	4	25	<p>En øget andel af forskellig vegetation, frø og insekter i markens randzone skaber i yngletiden et øget livsgrundlag for markvildtet.</p> <p>Tiltaget følger produktionsarealer og skal være minimum 6 meter brede. Sprøjte- og gødningsfri randzoner kan ikke lægges i andre biotopplantiltag og omkring græsarealer i og udenfor omdrift. Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst.</p>

4	Græsbræmmer som fodpose	100 meter	1	25	<p>Græsbræmmer som fodpose skaber ideelle områder til redeplads. Anlægges denne lyseksporeret vil den også være rig på insekter og dermed skabe fødegrundlag for fuglevildtet.</p> <p>Fodposer anlægges langs hegn og beplantning som primært skal bestå af græsser og urtevegetation. Fodposen skal være min. 2 meter bred. Min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at fodposen er lyseksporeret.</p> <p>Græsbræmmer må ikke sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.</p>
5	Barjordsstriber	100 meter	2	25	<p>Barjordsstriber giver åbne arealer, hvor især kyllinger kan tørre sig og fugle kan støvbade. Derudover fungerer de også som korridorer for markvildtet.</p> <p>Barjordsstriber skal udlægges langs med f.eks. beplantning, vegetationsstriber, skov- og naturarealer. Mindst 50 % af strækningen skal være placeret således, at striben er lyseksporeret. Striberne skal være min. 1 meter og maks. 2 meter brede.</p>
6	Tætslåede vegetationsstriber	100 meter	1,5	25	<p>Disse åbne græsarealer er rige på friske næringsrige skud og udgør vigtige tørrepladser for især kyllinger. Derudover fungerer de også som korridorer for markvildtet.</p> <p>Ved slåning skal vegetationen holdes helt kort, dvs. hyppig slåning i maj-juni, således at vegetationen ikke kan anvendes som redeskjul. Striberne skal være min. 2 meter brede og maks. 6 meter brede. Der skal være min. 20 meter mellem striberne.</p>
7	Insektvolde	100	2	25	Insektvolde fremme livet på marken

		meter			<p>ved at fungere som fouragerings, yngle- og spredningskorridor. Tiltaget er rigt på vigtige fødekilder såsom urter, frø og insekter.</p> <p>Insektvolde tilsås med tuegræsser. Insektvolde skal placeres, så der er min. 20 meter mellem voldene, og min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at insektvolden er lyseksposteret. Insektvolde skal kunne etableres med alm. landbrugsmaskiner, og fjernes igen med samme. Insektvolden skal være min. 1 meter bred ved foden af volden. Insektvolde må ikke sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.</p>
8	Kombination af 3 tiltag: tiltag 1 samt 3-7 samlet	100 meter	5	25	<p>En vigtig forudsætning for markvildtets trivsel er variation i biotoperne. Kombination af tiltag skaber på et lille areal de samlede livsbetingelser, som er vigtige for markvildtet.</p> <p>Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 1 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.</p>
9	Kombination af 3 tiltag: tiltag 2 samt 3-7 samlet	100 meter	1	25	<p>En vigtig forudsætning for markvildtets trivsel er variation i biotoperne. Kombination af tiltag skaber på et lille areal de samlede livsbetingelser, som er vigtige for markvildtet.</p> <p>Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 2 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.</p>

10	Kyllingestriber	100 meter	2	25	<p>Kyllingestriber skaber en åben markafgrøde med øget mulighed for kyllingers færdsel og fouragering.</p> <p>I forbindelse med såning af afgrøder anlægges der ”kyllingestriber” med 30 % udsæds-mængde langs ledelinjer og vegetationsstriber (i midtmark og langs ledelinjer).</p> <p>Tiltaget skal som minimum være 3 meter bredt og skal kombineres, med tiltag 3 (Sprøjte og gødningsfri randzone) for at være pointgivende (dvs. tiltagene lægges ved siden af hinanden - begge tiltag er pointgivende).</p> <p>En forudsætning for at få tiltaget godkendt ved kontrol er, at der tydeligt kan observeres en reduceret udsædsmængde i striben i forhold til resten af marken.</p>
11	Lærkepletter	2/ha	0,5	10	<p>Lærkepletter er tørre pletter i en tilsæt mark, hvor der ikke er etableret plantedække. Tiltaget yder temporære områder, som i yngletiden giver mulighed for fouragering og redeskjul, væk fra rovdyr, idet de ligger midt i marken.</p> <p>For at opnå en effekt skal felterne med lærkeplettet mindst være 16 kvadratmeter, og der skal udlægges to lærkepletter indenfor 1hektar. Lærkepletterne placeres midt i marken og mindst 40 meter til kanten af det dyrkede areal.</p> <p>Kan kombineres med tiltag 1 (vegetationsstriber i midtmark) – dvs. at lærkepletter kan anlægges i midtmarksstriber så begge tiltag samtidigt er pointgivende.</p> <p>Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst. Må ikke gødskes eller sprøjtes.</p>
12	Arronderinger	1 ha.	15	25	<p>De små spredte biotoper er en vigtig forudsætning for markvildtets succes. De skaber sammenhæng mellem</p>

					<p>biotoper udover at skabe mulighed for føde og dækning.</p> <p>Tiltaget svarer til tiltag 2. vegetationsstriber, idet der dog ikke er krav om, at det er udlagt i striber. Arrondering forstås som arealer op til 1 ha. til arrondering af hjørner og kanter i marken.</p>
13	Efterafgrøder	1 ha.	1	10	<p>Efterafgrøder er gode fouragerings- og dæknings biotoper der kan sikre let tilgængeligt og rigeligt føde i efterårsperioden og i visse tilfælde i vinterperioden.</p> <p>Anlægges efter gældende regler hvad angår efterafgrøder. Efterafgrøde kan være korsblomstrede afgrøder som f. eks. olieræddike, gul sennep, cikorie eller græs og kornafgrøder. Majs kan ikke benyttes som efterafgrøde. Etablerede efterafgrøder skal ligge vinteren over til den 20. februar og må ikke nedsprøjtes i perioden.</p>
14	Etablering og pleje/vedligeholdelse af træ og buskbevoksninger	1 ha.	10	25	<p>Træ- og buskbevoksninger er vigtige biotoper i agerlandet. Holdes disse lysåbne og varierede skabes en biotop rig på føde midt i de dyrkede arealer.</p> <p>Nye træ- og buskbevoksninger skal etableres med hjemmehørende træer og buske. Nye træ- og buskbevoksninger kan medregnes i biotopplanarealet med maks. 0,5 ha. pr. remise. Der skal være mindst 50 m. mellem vildtremiserne. Den etablerede træ- og/eller buskbevoksning er pointgivende som ”nyetableret” i 8 år fra anlæggelsesåret.</p> <p>Pleje og vedligehold af eksisterende træ- og buskbevoksninger skal bl.a. ske ved udtynding og nedskæring af ikke hjemmehørende træer og buske, med henblik på, at bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af</p>

					<p>pleje/vedligehold består af min. 75 % hjemmehørende arter.</p> <p>Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udynding.</p> <p>Pleje og vedligehold skal sikre at træ- og buskbevoksningerne fremstår attraktive som leve-, dækning-, fouragerings- og ynglested for den naturlige markfauna.</p> <p>Pleje- og vedligeholdelse skal udføres forud for biotopplananmeldelsen (1. maj) således tiltaget har en gavnlig effekt i den følgende godkendte biotopplanperiode.</p> <p>Bepantningen skal suppleres med et eller flere af de øvrige biotopplantiltag for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point.</p>
15	Etablering og pleje/vedligeholdelse af levende hegn og linjeformede markopdelinger	100 meter	2	25	<p>Ledelinjer som træ- og buskbevoksninger er vigtige biotoper i agerlandet. Holdes disse lysåbne og varierede skabes en biotop rig på føde og dækning.</p> <p>Tiltaget gælder levende hegn, diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, veje m.v.). Elementet (hegnet, skellet m.v.) skal have en bredde på min. 2 meter med urørt, naturlig bevoksning.</p> <p>Nye biotopforbedrende levende hegn skal etableres af hjemmehørende arter. Ved hegn på 3 rækker eller mere etableres åbninger i beplantningen for hver 50 m. Det etablerede hegn er pointgivende som ”nyetableret” i 8 år fra anlæggelsesåret.</p> <p>Pleje og vedligehold skal bl.a. ske ved udynding og fjernelse af ikke-hjemmehørende træer og buske, med</p>

					<p>henblik på, at bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af pleje/vedligehold nås et niveau for hjemmehørende arter på min. 75 %. Pleje-/vedligeholdelsesindgreb har til formål at sikre en hensigtsmæssig veludviklet vertikal struktur, hvor buske og småtræer/træer danner et tæt løvmassiv i hele hegnets højde og hvor busklaget favoriseres. Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udtynding. Pleje- og vedligeholdelse skal udføres forud for biotopplananmeldelsen (1. maj) således tiltaget har en gavnlig effekt i den følgende godkendte biotopplanperiode.</p> <p>Der opnås ligeledes point for vedligehold og pleje af diger, markskel og andre markopdelinger. Denne pleje foregår ved en nedskæring af uønsket opvækst – i.h.t. såvel plantearter som plantetæthed.</p>
16	Etablering af skov	1 ha.	5	25	<p>Skovarealer skaber permanente naturområder som især i anlæggelsesperioden byder på en varieret biotop.</p> <p>Tiltaget skal opfylder regler for skovrejsning, og skal opfylde kravene for at få tilskud under skovrejsningsordningerne.</p>
17	Søer	pr. sø	10	25	<p>Søer skaber lysåbne fugtige områder med varierende vegetation, frø, insekter osv.</p> <p>Tiltaget gælder for anlæggelse af søer fra 600 kvadratmeter. Opfylder Naturstyrelsens regler for tilskud til etablering af søer. Søer skal etableres i dyrkningsfladen for at give point i biotopplansammenhæng. Søer i marker skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 meter mellem dyrket jord og søen - biotopplantiltag i</p>

					forbindelse hermed udløser samtidig selvstændige point. Tiltaget er pointgivende i anlæggesåret.
18	Genåbning af rørlagte grøfter	100 meter	5	25	<p>Grøfter med varieret vegetation og lyseksponering udgør vigtige levesteder for agerlandets arter. Derudover fungerer disse som korridorer mellem naturområder og skaber dermed sammenhæng for disse områder.</p> <p>Ved genåbning af rørlagte grøfter forstås reetablering af oprindelige vandførende kanaler m.v., således at rørene fjernes og vandet igen fritlægges. Tiltaget er pointgivende i anlæggesåret.</p>

Bilag 2

§ 12. Vildt må ikke udsættes i naturen uden Naturstyrelsens tilladelse.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 gælder i følgende tilfælde ikke ved udsætning af fasan i perioden 1. april til 31. august og agerhøne i perioden 1. april til 15. august:

1) På ejendomme under 100 ha., såfremt der ikke udsættes flere end 100 fasaner/agerhøns.

2) På ejendomme på 100 ha. eller derover, såfremt der ikke udsættes flere end 1 fasan/agerhøne pr. ha.

3) På ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer som indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen for hvilke der er udarbejdet og gennemført biotopplaner, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 2 til bekendtgørelsen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha.

4) På ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer samt på ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer, som ikke indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha.

Udsætninger på flere end 1 fugl pr. ha. skal senest 3 uger efter udsætningen indberettes digitalt til Naturstyrelsen med angivelse af det aktuelt udsatte antal fasaner/agerhøns.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder ikke for udsætning af gråand i ferske vande, såfremt der ikke udsættes mere end 1 ælling pr. 150 m² eller 1 voksen and pr. 300 m² åben ubevokset vandflade, og såfremt fuglene udsættes i tiden, fra den pågældende arts jagttid ophører, til 1 måned før artens jagttid begynder.

Stk. 4. Den i stk. 2, nr. 3, nævnte biotopplan anmeldes digitalt til Naturstyrelsen hvert år inden den 1. maj. Biotopplanen kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer eller bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses.

Stk. 5. Udsætning af flere end 100 fugle forudsætter, at den eller de ansvarlige for udsætningen har gennemgået et af Naturstyrelsen godkendt kursus om udsætning af fuglevildt, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 3 til bekendtgørelsen.